

Druk nr 2486

Warszawa, 23 września 2009 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne
Państwo” do spraw związanych
z ograniczaniem biurokracji
NPP-020-119-2009

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Nadzwyczajna „Przyjazne Państwo” do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji wnosi projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o rehabilitacji
zawodowej i społecznej oraz
zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.**

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Piotr Tomański.

Przewodniczący Komisji

(-) Mirosław Sekuła

USTAWA
z dnia .....2009 r.

**o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób
niepełnosprawnych**

Art. 1. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, Nr 223, poz. 1463, Nr 227, poz. 1505, Nr 237, poz. 1652 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33) w art. 4:

1) w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przystosowania przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej;”;

2) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Kontrolę w zakresie spełniania warunku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, przeprowadza Państwowa Inspekcja Pracy.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie celu ustawy.

Celem projektu ustawy jest umożliwienie zatrudniania osób zaliczonych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przez pracodawców niezapewniających warunków pracy chronionej bez konieczności uzyskania wstępnej pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku dostosowania tego stanowiska pracy.

2. Przedstawienie stanu obecnego.

W obecnym stanie prawnym, art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi, że zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności osoby, o której mowa w ust. 1 lub 2, nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadkach:

- uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej;
- zatrudnienia w formie telepracy.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym.

Proponowane brzmienie art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych stanowi, że zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności osoby, o której mowa w ust. 1 lub 2, nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej, w przypadkach:

- przystosowania przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej;
- zatrudnienia w formie telepracy.

Różnica w stosunku do obowiązującego stanu prawnego sprowadza się do usunięcia obowiązku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku ustawowego dostosowania przez pracodawcę tego stanowiska do potrzeb zatrudnianego niepełnosprawnego. Oznaczać to będzie możliwość kontroli wykonania tego obowiązku już w okresie zatrudnienia, a nie przed jego rozpoczęciem.

W związku z wątpliwościami, czy Państwowa Inspekcja Pracy będzie miała możliwość kontrolowania obowiązku dostosowania stanowiska pracy przez pracodawcę na

podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, proponuje się dodanie nowego ust. 6 w art. 5, zgodnie którym kontrolę w zakresie spełniania warunku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, przeprowadza Państwowa Inspekcja Pracy.

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Należy zakładać, że wejście w życie niniejszej nowelizacji ustawy spowoduje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. Przede wszystkim umożliwi pracodawcom zatrudnianie niepełnosprawnych pracowników bez konieczności uzyskania wstępnej pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, co może skutkować większym zainteresowaniem pracodawców w zatrudnianiu niepełnosprawnych. Niepełnosprawni pracownicy w konsekwencji mogą stać się bardziej atrakcyjni na rynku pracy.

Likwidacja obowiązku wydawania opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej nie wpłynie znacząco na zakres zadań PIP, a tym samym nie będzie miała skutków finansowych dla budżetu państwa.

Proponowana zmiana przepisów nie będzie miała także wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie wymaga wydawania aktów wykonawczych, a więc wymóg określony w art. 34 ust. 1 pkt 6 Regulaminu Sejmu nie wymaga w przedmiotowym przypadku spełnienia.

Należy zakładać, że zgodnie z art. 34 ust. 3 regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem do pierwszego czytania skieruje niniejszy projekt ustawy do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

5. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektu ustawy nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Warszawa, 5 października 2009 r.

BAS-WAL-1999/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Tomański)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, ze zmianami). Zmiana dotyczy możliwości zatrudnienia osoby ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej. Zatrudnienie takiej osoby nie będzie uzależnione od uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej. Pracodawca będzie jednak miał obowiązek przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, a spełnienie tego obowiązku będzie podlegało kontroli Państwowej Inspekcji Pracy.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W prawie UE należy wskazać dyrektywę Rady 2008/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. WE L 306 z 2.12.2000 r., str. 16, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 4, str. 79). Artykuł 5 dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do wprowadzenia regulacji, zgodnie z którą pracodawca podejmuje właściwe środki (proporcjonalne do rekompensaty

pochoǳącej ze środków istniejących w ramach polityki państwa członkowskiego), aby umożliwić osobie niepełnosprawnej dostęp do pracy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowana regulacja nie jest sprzeczna z przepisami dyrektywy Rady 2000/78/WE.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, rehabilitacja zawodowa, niepełnosprawni, zatrudnienie

Warszawa, 5 października 2009 r.

BAS-WAL-2000/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Tomański) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, ze zmianami). Zmiana dotyczy możliwości zatrudnienia osoby ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności u pracodawcy niezapewniającego warunków pracy chronionej. Zatrudnienie takiej osoby nie będzie uzależnione od uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej. Pracodawca będzie jednak miał obowiązek przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, a spełnienie tego obowiązku będzie podlegało kontroli Państwowej Inspekcji Pracy.

Projekt ustawy nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, rehabilitacja zawodowa, niepełnosprawni, zatrudnienie

ZASTĘPCA
GŁÓWNEGO INSPEKTORA PRACY

Anna Tomczyk

Warszawa, 27.10.2009

GPP-87-070 - 9 /08

SEKRETARIAT SZEFA KS

WPLYNEŁO

dnia 03.11.2009 200

(pociski)

Pan

Lech Czapla

p.o. Szefa

Kancelarii Sejmu

dotyczy: pisma znak PS-176/09

Odpowiadając na Pana pismo uprzejmie informuję, że nie zgłaszam uwag do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Pragnę jednakże zaznaczyć, że efektem wprowadzenia 4 ust. 5 i 6 ustawy o rehabilitacji (...) w zaproponowanym brzmieniu będzie brak informacji o stanowiskach pracy organizowanych dla osób niepełnosprawnych (w stopniu znacznym lub umiarkowanym, a zatem w tych przypadkach, w których konieczność zastosowania specjalnych rozwiązań przystosowujących stanowiska pracy jest najbardziej prawdopodobna) zatrudnianych na tzw. otwartym rynku pracy, jeżeli stanowiska te nie będą objęte refundacją.

Warszawa, 16 października 2009 r.

**MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Jarosław Duda**

BON-VIII-070-3-KP/09

SEKRETARIAT SZEFKA KS
WPLYNEŁO

dnia.....~~2.1.10~~.....~~2009~~.....200.....r

.....
(podpis)

Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 9 października 2009 r. (znak: PS-176/09) w sprawie zaopiniowania, w trybie art. 34 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.) projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych przygotowanego przez Komisję Nadzwyczajną „Przyjazne Państwo” (FIRR-KB/B-168) na wniosek Fundacji Instytutu Rozwoju Regionalnego uprzejmie informuję:

Przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zawiera propozycję zmiany dotyczącej możliwości zatrudnienia osób zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przez pracodawcę niezapewniającego warunków pracy chronionej bez konieczności uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej, przy jednoczesnym pozostawieniu obowiązku dostosowania tego stanowiska pracy.

Obowiązujący przepis art. 4 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.) chroni osoby niepełnosprawne i zapewnia im warunki pracy na otwartym rynku pracy, ponieważ umożliwia sprawdzenie *ex ante*, czy pracodawca wywiązał się

z nałożonego tym przepisem obowiązku dotyczącego „odpowiedniego przystosowania miejsca pracy”.

Przedstawiony projekt przewiduje zmianę przepisu art. 4 ust. 5 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, polegającą na utrzymaniu obowiązku przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osoby niepełnosprawnej przez pracodawcę niezapewniającego warunków pracy chronionej z jednoczesnym odstępniem od obowiązku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o jego przystosowaniu.

Skutkiem wdrożenia powyższej propozycji powinno być zwiększenie zainteresowania pracodawców zatrudnieniem osób zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Obecnie czas oczekiwania na pozytywną opinię Państwowej Inspekcji Pracy często uniemożliwia rozpoczęcie pracy przez osobę niepełnosprawną w terminie wyznaczonym przez pracodawcę, zaś sam obowiązek wystąpienia do Państwowej Inspekcji Pracy o opinię zniechęca wielu pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Proponowana zmiana wychodzi zatem naprzeciw oczekiwaniom pracodawców i osób niepełnosprawnych, ponieważ usuwa wymienione bariery.

Jednocześnie przedstawiony projekt przewiduje dodanie nowego ust. 6 do art. 5 *ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, polegającego na wyraźnym wskazaniu kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy do prowadzenia kontroli u pracodawców niezapewniających warunków pracy chronionej w zakresie przystosowania przez nich stanowisk pracy dla zatrudnionych osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wprowadzenie tego przepisu powinno zapewnić skuteczną kontrolę wykonania tego obowiązku przez pracodawców.

Anna Maryna Szwed

